

Meertaligheid en Taalcontact

2-6 november 2009

Jacomine Nortier

Brno

Opzet van deze week:

Gelezen literatuur:
grotendeels op de achtergrond.

Graag input van studenten!!

Maandag

- Inleiding en kennismaking
- Taalpolitiek
- Taalverschuiving en diglossie tegenover elkaar
- Etnolinguïstische vitaliteit
- Diglossie
- Meegenomen krantenartikelen over taalpolitiek bespreken

Dinsdag:

- 2e taalverwerving
- Nederlands als Tweede Taal
- Kenmerken van 'Interlanguage'

Woensdag:

- Codewisseling
- Ontlening
- Data van deelnemers

Donderdag:

- Pidgins
- Creolen
- 'Mixed languages'
- Jongerentalen

Vrijdag

- Alles wat de afgelopen dagen is blijven liggen
- Hantec
- Schema invullen

Vandaag is het dus maandag

- Makro-sociolinguïstisch perspectief: niet het individu maar de taalgemeenschap als geheel staat vandaag centraal
- Taalplanning: Actieve inmenging van de overheid in taalzaken; gevolg of realisering van beleid

Waar kan je zoal aan denken?

1. Language selection
2. Minority language treatment
3. Language development

Wat is de optimale taalsituatie?

Twee lijnen:

- Instrumentalistische theorie
- Sociolinguïstische theorie van taalplanning

Stadia en activiteiten:

1. Initial fact finding
2. Procedures
 - language selection
 - minority language treatment
 - codification/graphization
 - standardization
 - modernization (lexical expansion)
3. Implementation
4. Evaluation

Factoren die taalplanning beïnvloeden:

1. Sociaal-demografische factoren
2. Linguïstische factoren
3. Sociaal-psychologische factoren (attitudes)
4. Politieke factoren
5. Religieuze factoren

Vershil change/shift (verandering/verschuiving):

change

- intern/extern gemotiveerd
- blijft L1
- *stysteem* verandert

shift

- extern gemotiveerd
- L1 wordt L2
- *gebruik* verandert

Taalverschuiving

- Wanneer de ene taal plaats maakt voor een andere
- Oorzaken: migratie, urbanisatie, onderwijs, ...
- Wat gebeurt er met de oorspronkelijke taal? Behoud of verlies?

Etnolinguïstische vitaliteit

Factoren die behoud/verlies beïnvloeden zijn:

status, demografie, institutionele support.

NB veel overlap!

Factoren (1)

status (prestige):

economisch

social

socio-historisch

talig

Factoren (2)

demografisch: aantal
 geografische verspreiding
 intermarriage

Factoren (3)

institutionele

ondersteuning:

religie

media

overheid

onderwijs

Factoren (4)

- culturele (on-)gelijkheid

Daarnaast:

- contact met land van herkomst
- reden voor migratie
- ethnic core values

Vanuit de Minderheidsgroep gedacht:

	1	2	3	4
heeft het zin eigen taal cultuur te behouden?	ja	nee	ja	nee
heeft het zin om contact te hebben met de meer- derheidsgroep?	ja	ja	nee	nee

- 1. integratie**
- 2. assimilatie**
- 3. segregatie / separatie**
- 4. marginalisatie / individualisatie**

Vanuit de Meerderheidsgroep gedacht:

	1	2	3	4
mogen ze hun eigen taal cultuur behouden?	ja	nee	ja	nee
mogen ze meedoen met de meerderheidsgroep?	ja	ja	nee	nee

- 1. integratie**
- 2. assimilatie**
- 3. segregatie / separatie**
- 4. marginalisatie / individualisatie**

Diglossie:

- Een Hoge (H) en en Lage (L) variant
- Kenmerken H:
 - Prestigieus
 - Grammaticaal complex
 - Geen moedertaal
 - Literaire traditie
 - In **formele** situaties
- Kenmerken L: het tegenovergestelde

Typisch voor diglossie:

- Functionele scheiding tussen twee variëteiten (H en L) waar men zich zeer van bewust is:
- *Compartimentalisatie*
- Relatief stabiele situatie

Relatie diglossie/taalverschuiving

Diglossie:

- Stabiele tweetaligheid
- Compartmentalisatie
- Helpt bij taalbehoud (maintenance)

Als het evenwicht wegvalt, bijvoorbeeld door sociale veranderingen: taalverschuiving → herverdeling over domeinen (compartimenten)

-
- Eerst afname van gebruik (door veranderende compartimentalisatie); vervolgens afname van beheersing.
 - Stylistic reduction

Morgen weer verder!!